

Wat tien jaar geleden een dor en onvruchtbaar stuk land was is nu een vruchtbare enclave in Kenia geworden. De Nederlander Jos Creemers bouwt met enthousiasme aan Baraka Farm. De boerderij zorgt voor inkomsten en werkgelegenheid van een gerespecteerd weeshuis.

Op 7 april 1993 arriveert Jos Creemers (38) op het bedrijf van Phyllis Keino, een Keniaanse die in de jaren zeventig startte met de opvang van weeskinderen. Creemers herinnert zich die dag nog als de dag van gisteren. 'Ik was door Voluntary Service Overseas VSO voor twee jaar uitgezonden naar dit bedrijf. Het was niet meer dan een lap grond met in het midden een klein huis. Phyllis Keino overhandigde me de sleutel, wenste me veel succes en zei dat ze 5000 gulden kon missen. De rest had ze nodig voor de 68 kinderen waar ze toen voor zorgde.'

Creemers ging aan de slag en de twee jaar zijn inmiddels tien jaar geworden. Baraka Farm is in die tijd uitgegroeid tot een fraai melk- en zuivelbedrijf. Het bedrijf biedt werk aan vijftig medewerkers. De melkveestapel telt 55 koeien die gemiddeld

daar dat hij zich via VSO uit liet zenden. De veestapel die hij aantrof op Baraka Farm was een allegaartje. Zwartbont, Ayrshire, Guernsey, Jersey, Sahiwal, Charolais, Zebu en Boran: koeien van een keur aan rassen liepen er rond en alle dieren werden gemolken, ook al was de productie beperkt tot één kilo. Creemers trof daarnaast een groep stieren aan. 'Die heb ik al

steeds niet van overtuigd dat BSE niet via sperma wordt overgebracht. De regering heeft dit standpunt inmiddels herzien en ik acht de kans groot dat de markt binnenkort opengaat.'

Creemers denkt dat de belangstelling voor Holland Genetics-stieren groot zal zijn. 'Evenals anderen wil ik niet te veel toegeven op gehalten. De Keniaanse melkin-

Melkkoeien inmiddels goed voor een gemiddelde van 5500 kg melk

den) is een openfrontstal opgetrokken waarin de kalfjes individueel gehuisvest zijn. In de leeftijd van drie tot acht maanden verblijven ze in de nieuwe potstal. De koeien hebben een overkapte ruimte (zonder muren) tot hun beschikking waar ze overdag verblijven. 's Nachts gaan ze de weide in al is dat in het droge seizoen niet een kaal perceel. 'Die droge periode ligt tussen oktober en april. Dan krijgen de koeien uitsluitend ruwvoer uit snijmais.' Over het gras is hij niet tevreden. 'Dat is Boma Rhodes Gras, een in de jaren zeventig ontwikkeld ras. Nadeel van dit gras is dat het zo snel in bloei schiet', licht Creemers toe, die experimenteert met andere rassen. 'Op kleine schaal doen we proeven met vlinderbloemigen. Volgend jaar zaai ik proefveldsgewijs nog andere soorten uit waaronder Westerwolds.'

Cruciaal in alle activiteiten op Baraka Farm is het waterbeheer. 'De beschikbaarheid aan grondwater is in de droge periode zeer onbetrouwbaar. We hebben daarom drie jaar geleden een groot waterreservoir

Koe geeft kin deren kansen

Jos Creemers runt veelzijdig melkveebedrijf in Kenia ten bate van weeskinderen

Jos Creemers, omringd door enkele medewerkers

rond de 5000 kg melk produceren. 'De beste koe heeft pas een lactatie afgerond van 7800 kg', vertelt Creemers, die in 1999 een begin maakte met een zuiveltak.

Zoon van Sunny Boy

Jos Creemers werd geboren in het Limburgse Sint-Odiliënberg. Na zijn studie aan de HAS Den Bosch werkte hij eerst bij het proefbedrijf voor paardenhouderij in Brunssum, later als onderzoeker paardenhouderij op de Waiboerhoeve in Lelystad. Maar hij wilde graag boer worden. In Nederland zag hij daartoe geen kans, van-

lemaal verkocht om extra geld te krijgen zodat ik tenminste kon investeren.' Creemers selecteerde de beste melkkoeien en kocht bij een van de betere Keniaanse fokbedrijven een zoon van Sunny Boy. 'We waren aangewezen op natuurlijk dekkende stieren. De KI was ineengestort na de privatisering', legt Creemers uit. In 1979 registreerde het in 1935 opgerichte nationale KI-station KNAIS nog 548.000 inseminaties, in 1998 waren dat nog maar een kleine 13.000 inseminaties. Een enorme daling die met 129.054 inseminaties door particuliere organisaties slechts ten dele is gecompenseerd.

Creemers besloot om vier jongens op zijn bedrijf te trainen in het insemineren. Sinds 1999 nemen die de inseminaties voor hun rekening. Het sperma is vooral van Noord-Amerikaanse stieren. 'In de eerste jaren heb ik Amerikaanse stieren als Southwind gebruikt. Later zijn daar Canadezen als Shoremar James en CB Allen bijgekomen. Ook hebben we inmiddels de beschikking over sperma van Zuid-Afrikaanse stieren.'

Creemers zou graag Europese stieren inzetten. 'Die zijn niet verkrijgbaar in verband met de BSE-crisis. Kenia is er nog

Voor kalfjes is nieuwe stal in aanbouw

dustrie betaalt tot nu toe uit op hoeveelheid melk. Maar ik weet al dat boeren die al langer alleen Amerikaans sperma gebruiken een reprimande van de zuivelfabriek hebben gekregen omdat het vetgehalte beneden de 3,50 procent ligt.'

Luxe Goudse kaas

De waarde die Jos Creemers aan hogere gehalten hecht heeft te maken met de zuiveltak op Baraka Farm. 'We zijn daarmee in 1999 gestart. We maken veel gefermenteerde melk. Dat is een "kruising" tussen yoghurt en karnemelk. Het smaakt naar karnemelk en ziet eruit als een vol romige drinkyoghurt. Het is erg populair in dit gebied en vooral in het droge seizoen is het niet aan te slepen.' Voor de afzet van de Goudse kaas — een luxe product — is Creemers aangewezen op de blanke en Indische gemeenschap en op de toeristen. 'Vooral in de grote steden als Nairobi en Mombasa kunnen we kaas verkopen. Maar als het toerisme inzakt dan merken we dat direct.'

Om de afzet van de zuivelproducten te structureren heeft Creemers recent een boerderijwinkel opgezet. Die staat aan de doorgangsroute naar landen als Uganda, Rwanda en Tanzania. 'We hopen op deze manier veel reizigers te bereiken. Boven-

Zelfzuivelen in 1999

dien kunnen we via deze winkel andere boerderijproducten als groente en boomzaailingen direct aan de man brengen.' En, bevlogen: 'Dit levert geld op maar leidt uiteindelijk tot meer werkgelegenheid. Dat geeft de kinderen van het tehuis de gelegenheid om ervaring op te doen met allerlei praktisch werk.'

Nieuwe jongveestallen

Creemers heeft zich met zijn medewerkers ook gestort op een verbetering van de huisvesting. In september is de bouw van twee nieuwe jongveestallen afgerond. Voor de jongste kalveren (tot drie maanden)

Goudse kaas, gemaakt in Kenia

gegraven dat gevoed wordt uit zestig hectare land dat in de regenperiode ontoegankelijk is omdat het te nat is. Dat reservoir bevat prima zodat een tweede staat gepland', geeft Creemers aan. Baraka Farm, en daardoor het kindertehuis, varen er wel bij; er zijn inmiddels een lagere school en een praktijkschool gebouwd die onderwijs bieden aan kinderen uit de buurt en aan de nu 97 weeskinderen van Phyllis Keino. Haar wens tot succes bij de komst van Jos is geen loze gebleken.

Bert de Lange